

Nepochopení samé podstaty anarchopacifismu mnohdy vede k zaměňováním s určitou až sektářskou formou odmítání násilí. Je mylně považován za příliš pasivní směr anarchismu vedoucího pouze k oslabování revolučního potenciálu společnosti. Snad těchto pár zjednodušených shrnutí vyjasní alespoň základní teze a vize anarchopacifismu. Je těžké přesně specifikovat anarchopacifismus do podrobných detailů. Jeho vnímání a výklad je značně individuální. Proto se také už programově vyhýbá přesným principům a schématům.

Anarchopacifismus

Anarchopacifismus je směr anarchismu založený na odmítání jakékoliv formy násilí. Naprosto se zřeká násilí i v boji proti státu, zřeká se boje se zbraněmi a svoji mírovou cestou zdůrazňuje mravní sílu myšlenky anarchismu. Anarchopacifisté věří v evoluční změnu společnosti.

Anarchopacifismus ideově ovlivnili nejvíce tři osobnosti. Lev Nikolajevič Tolstoj, Henry David Thoreau a Mohandas Karamchand Gándhi, kteří ve svých dílech rozpracovali principy nenásilí (ve východních náboženstvích ahimsa), pacifismu a odporu vůči moci.

Lev Nikolajevič Tolstoj se obrátil k náboženským zásadám. Podle Tolstého si křesťanská učta k životu vyžadovala, aby nikdo a za žádných okolností nepoužíval násilí. „Používání násilí proti násilí je totéž, jako hašení ohně ohněm“, tvrdil Lev N. Tolstoj.

Dalším velkým pacifistou byl filosofický anarchista Mohandas Karamchand Gándhi, který bojoval za indickou nezávislost a proti rasové diskriminaci. Celý život vyzýval k toleranci, solidaritě a k laskavému životu, na což i doplatil (byl zabit hinduistickým fanatikem, který nesl jeho toleranci vůči muslimům). Státní moc je podle něho „násilí v koncentrované podobě, protože spočívá na donucení a nátlaku.“

Anarchopacifisté budovali komunity, kde žili podle anarchopacifistických zásad. Chtěli šířit své ideje a tím měnit společnost. Přeměnu nevidí v revoluci, ale v evoluci, v postupné změně lidského nitra, protože věří v lidské dobro.

Anarchopacifismem bylo také inspirováno i peace punkové hnutí (kapely *Crass*, *Conflikt*, *Autonomy*, v ČR *Voice of Anarchopacifism*).

Pacifistický anarchismus

„Člověk se nesmí ani dobrovolně ani přinuceně účastnit vládní činnosti, tzn. nesmí přijímat povolání vojáka, ministra, berního, starosty, ... ani člena parlamentu ani jinou funkci spojenou s násilím. Člověk nemá dobrovolně odvádět vládám daně a stejně tak nesmí užívat peníze sebrané daněmi ani jako plat, penzi nebo odměny. Dále by neměl používat instituce vydržované z daní, které byly násilně sebrány lidu. Člověk, který chce pracovat nejen pro své blaho, ale i pro zlepšení stavu lidí, se nesmí obracet k vládnímu násilí ani za tím účelem, aby chránilo jeho vlastnictví půdy a jiných předmětů, ani aby ochránilo jeho samého.“

L. N. Tolstoj

Máme-li mluvit o pacifistickém proudu v anarchistickém hnutí, je nejlepší prezentovat jeho postoje na učení Lva Nikolajeviče Tolstého, které je bezesporu jeho největším inspirátorem.

Jak jednou řekl jeden náš francouzský kamarád: „Mnohem víc je anarchopacifistů, kteří nevědí, že vlastně jsou anarchopacifisty. Než těch co to o sobě vědí, nebo si to aspoň myslí.“

Názorové a ideové průsečíky „volné komuny V.A.P.“

To co jsme se tak komplikovaně snažili pojmenovat u anarchopacifismu jako hnutí či filosofie je ještě mnohem komplikovanější v případě V.A.P.. Abychom částečně pochopili, co je myšleno pojmem „volná komuna“ je nezbytné částečně přiblížit základní strukturu a vazby. Jedná se o volné sdružení či kolektiv lidí pracujících na propagaci nenásilného anarchismu. Ač se může jevit jeho členská základna poměrně široká je to způsobeno pouze tím, že „komuna“ považuje nepřímo za svého člena kohokoliv, kdo se zapojí do jakékoliv její činnosti. Nebo je, či byl, kdykoliv, jakkoliv nápomocný jakékoliv její aktivitě. Sítí kontaktů a spolupracovníků je nerovnoměrně rozložena. Nelze nalézt žádné konkrétní místo se silnou lokální buňkou. To konečně ani není záměrem. Vytvoření co možná nejširšího rozsahu kontaktů je důležité pro mnoho našich dalších aktivit. Je lhostejné zda se ten či onen hlásí k naší komunitě. Důležitá je činnost, kterou odvádí. Aktivizovat různé skupiny, projekty a iniciativy je jednou ze základních myšlenek i našeho vnímání

Fifth Column

anarchopacifismu. To, že jsme naprosto otevřeni komukoliv kdo má chuť pracovat na propagaci ideálů lidské svobody a rovnosti je pro nás podstatný prvek. Je nám lhostejné jestli se jedná o manažera v bance, nebo studenta ekonomie či policistu. Abychom umožnili spolupráci i těm, kteří se bojí otevřené spolupráce, máme i několik anonymních spolupracovníků. V současnosti je důležitou součástí našeho aktivismu práce s informacemi. Jejich získávání a následné používání k rozkrývání podstaty politicko-ekonomického systému. Tím se snažíme urychlit celkový proces „sociálního uvědomění“. Celá aktivita je ale v „důvěrné“ rovině a nelze specifikovat podrobnosti.

O to komplikovanější je nalézt průsečíky jak ideové tak názorové. Vycházejme tedy alespoň z názorů těch nejčinnějších tzv. Active Crew VAP. Je to aktivistické jádro V.A.P.

Asi jsme naprosto zajedno ve všech obecných přístupech pojmenovaných na začátku jako jednotliví myšlenky většiny anarchopacifistického hnutí. Je pouze několik drobných nuancí, které lze pojmenovat.

Domníváme, že je důležité nejenom iniciovat a propagovat. Vnímáme jako vysoce efektivní aktivně vstupovat a podporovat vytváření organizovaných i neorganizovaných struktur a jednotlivců v systému, které ho cíleně narušují. Tato aktivita je plně v souladu se základními idejemi anarchopacifismu. Další oblastí částečně nás odlišující od většinového proudu je postoj k rasistickým, homofobním a xenofobním organizacím. Domníváme se, že blokády, letákové akce atp. jsou bezesporu velmi důležité. Přesto vnímáme jako potřebné chod těchto struktur maximálně a cíleně narušovat. Samozřejmě v nenásilném duchu.

Jistě by se našli i další hlediska, které jsme opomněli pojmenovat. A to jak v obecné rovině, tak rovině V.A.P.. Doufáme, že alespoň rámcově tento rozbor představí vize a teze současného anarchopacifismu. Je nutné si ovšem uvědomit, že co platí dnes, nemusí platit zítra. Hledání cest, řešení a znovu dalších otázek. To je anarchopacifismus. Hledání cesty člověka k člověku.

Z materiálů V.A.P.

neposlušnosti sloužil spíše jako inspirační zdroj pro široké spektrum kritických hnutí, než aby představoval základ anarchistické tradice.

Ze svého náboženského hlediska spojil odmítnutí jakékoli vlády s důsledným pacifismem [Lev Nikolajevič Tolstoj](#). Výslovně odsoudil odporování zlu zlem a z této perspektivy odmítl právě tak jakýkoli stát a jeho násilí, jako revoluční násilí proti tomuto státu. Cestou, jak z logiky násilí uniknout, mu bylo nejednat násilně a odmítnout jakýkoli podíl na násilném jednání. Tedy neplatit daně, nenastupovat vojenskou službu, ale zároveň se nebouřit s použitím násilí. „*Anarchisté mají pravdu ve všem; v negaci existujícího pořádku a v tvrzení, že bez autority nemůže být horší násilí, než je ve stávajících podmínkách za autority. Mýlí se pouze v myšlence, že anarchie může být dosaženo revolucí,*“ poznamenal výslovně Tolstoj.

Myšlenka pacifismu se ve dvacátém století stala zvláště aktuální s hrůzami obou světových i ostatních válek a také se zdánlivými úspěchy revolucí, kterým se ale nepodařilo dosáhnout kýženého společenského ideálu. Logicky se při hledání příčin poukazovalo i na roli násilí. Na sklonku třicátých let dvacátého století vyjádřil tuto kritiku holandský teolog a zároveň sympatizant anarchismu Bart De Ligt, který v reakci na události španělské války upozornil na totální charakter moderní války, která si vynucuje existenci politické moci, což se podle jeho názoru týkalo jakékoli moderní revoluce. „*Čím více násilí, tím slabší revoluce*“ – míněno tím vrátí se a povrchnější společenská změna. Jako alternativu postavil nenásilné metody bojkotu, odmítání spolupráce a poslušnosti vůči moci a sebeovládání jednotlivců, které bude schopno nahradit moc a nadvládu.

Nový impuls pacifistickému proudu v anarchismu přinesly atomové výbuchy v Hirošimě a Nagasaki. S perspektivou jaderné války se totiž pacifismus jevil být nejen etickou, ale také jedinou racionální strategií proti moci, která má možnost zničit život na zemi. Přijímat za takových okolností boj jejím zbraním se jevilo být sebevražedným šílenstvím. Anarchističtí stoupenci nenásilných metod boje tehdy ale nekritizovali jen násilí, ale také sklony k přesvědčení, že jaderné zbraně znamenají konec možnostem revoluční společenské změny. V poválečné Velké Británii se totiž řada lidí (včetně např. George Orwella) domnívala, že nový typ zbraní činí odpor proti moci nemožným, že již nelze účinně konfrontovat někoho, kdo disponuje tak ničivým arzenálem. Relativní symetrie mezi vojákem a revolucionářem se s nástupem jednoznačně vychýlila ve prospěch toho prvního.

Proti tomuto názoru vystoupil ve druhé polovině čtyřicátých let mladý anarchista [Alex Comfort](#) (který ovšem nebyl ani tak pacifistou, jako spíš antimilitaristou a obhajoval před touto diskusí např. partyzánské strategie antifašistů). Upozornil na to, že povaha moci se nezměnila, že moc stále potřebuje souhlas ovládaných – těch samých ovládaných, které svým nerozlišujícím a ničivým zbraním vystavuje hrozbě smrti více než kdykoli předtím. Možnost porážky mocných stále existuje, jen je třeba změnit taktiku. Nekonfrontovat moc symetricky – tedy válčením, prostředkem, v němž by velmi pravděpodobně moc triumfovala. Namísto toho mělo radikální hnutí postavit proti jejímu hazardu se smrtí úsilí o zachování života a proti jejímu násilí nenásilnou taktiku. Státy jsou závislé na poslušnosti jednotlivých lidí, které státní aparát často redukuje takřka jakoby na součástky stroje, jímž v konečné intenci chce být. Jenže lidé nejsou jen součástky – a ohrožení, které představují jaderné zbraně, jde proti jejich základnímu instinktu, pudu sebezáchovy. To je dosti silná motivace k tomu, aby se lidé silou své neposlušnosti snažili stát odzbrojit a ochromit a zbavit ho tak jeho ničivých možností. Pacifistický impuls anarchismu pak byl silný v protijaderném hnutí, v šedesátých letech a opět se zčásti obnovil po 11. září 2001.

Průvodce anarchismem, Myšlenky – proudy – osobnosti

[Václav Tomek, Ondřej Sláček](#)

První vydání: MANIBUS PROPRIIS, Praha, 2006

Druhé vydání: A-kontra, Kyberprostor, 2007-2008

Současný anarchopacifismus v podání „Voice of AnarchoPacifism“

Tento nástin vznikl na základě částých otázek týkajících se postojů „volné komunity V.A.P.“ a jejího výkladu anarchopacifismu a ostatních idejí. Pokusíme se v zjednodušené podobě nastínit základní vize a teze anarchopacifismu jako takového. Následně si pojmenujeme většinové názory v současném V.A.P. .

Anarchismus je sám o sobě velice široký, pohybuje se v takovém názorovém rozsahu, že některé jeho krajní směry jsou navzájem mezi sebou samými v rozporu. Anarchopacifismus jako jeden ze směrů nenásilného anarchismu je ve své šíři pramálo konkrétnější. Má snad přesně tolik podob, kolik je jeho příznivců. Proto je velmi nesnadné hledat přesné definice jeho vizí a tezí. Základními pilíři anarchopacifistické filosofie jsou bezesporu myšlenky pocházející z různých náboženství, antiautoritářských myšlenek antických filosofů atp. Podstatnými teoretiky můžeme nazvat L.N.Tolstého, H. D. Thoreaua a v určitém úhlu pohledu i M. K. Gándiho. Je to ovšem značně zavádějící, jelikož nikdo z výše uvedených není plně ztotožněn s anarchopacifismem, natož tím současným. Jako zjednodušující poučka se hodí citát Derricka A. Pike: „*Anarchopacifisty lze definovat jako lidi, kteří se nepodílejí na násilí v revolucích a válkách. Pomocí nenásilných metod chtějí budovat ideální společnost (připravovat vhodné společenské klima ke zrušení státu a podobně)*“. Mnoho ideových základů čerpá anarchopacifismus i od ostatních filosofů a teoretiků. Třeba některé Kropotkinovi úvahy jsou pevnou součástí anarchopacifistické filosofie. O rozpětí této odnože anarchismu nasvědčuje i to, jak široké spektrum kolektivů a jednotlivců přistupuje k tomu nejsnáze pojmenovatelnému dělitku a to k násilí. Některé krajní názory odmítají násilí kdekoli kdykoliv a za jakýchkoliv podmínek. Na druhé straně se za anarchopacifisty označují i antimilitaristé (možná chybně), kteří považují násilí jako legitimní prostředek. Najdeme tedy alespoň základní postoje většinově zastávané mezi anarchopacifisty. Jakýsi „nejčastější názorový průsečík“.

- Jedním z nejčastějších společných postojů anarchopacifistů je odmítání násilí jako programového prostředku. Jeho naprosté odmítnutí jako nástroje vedoucího k společenské změně. Vychází se z předpokladu, že celospolečenská změna je možná až po dosažení určitého úrovně sociálního uvědomění. Pokud tomu tak není a podstatná většina ještě není připravena na žádnou zásadnější změnu systému, je veškerá snaha dopředu odsouzena k nezdaru. Navíc všechny prostředky použité k dosažení jakékoli přeměny společnosti musí být v souladu s ideami, pro něž jsou tyto změny prováděny. „Účel nesvěti prostředky“ pokud zapomeneme na toto pravidlo, znehodnotíme samotné ideje dřív, než dojdou svého naplnění. Nedotknutelnost svobodné volby každého individua je považována za naprosto zásadní kritérium. Jistou úroveň altruismu jedince vůči společnosti berou anarchopacifisté jako nezbytnou pro jakoukoliv budoucí společenskou změnu. To jsou postoje, které nejdou žádným způsobem vynutit. Pokud se tento společenský posun snažíme přeskóčit, snadno potom pokusy o vytvoření nové svobodnější společnosti vedou ke vzniku diktatur a totalitních režimů. Neznamená to ovšem odmítání revolučních změn obecně, pouze takových, které neodpovídají úrovni sociálního uvědomění většiny společnosti.
- Dalším většinovým názorem v anarchopacifistickém hnutí je princip odmítání konkrétních představ o podobě ideální svobodné společnosti. Jsou tu samozřejmě zásadní kritéria, jako je maximální svoboda jednotlivce, rovnost, beztrždnost atd. Konkrétní podrobná schémata jsou ovšem odmítána jako nepodstatná a dokonce nebezpečná. Má se za to, že hledání detailních principů a vztahů pro budoucí svobodnou společnost může vytvořit dogmata, která nemusí odpovídat podmínkám a

potřebám doby, v níž vznikne. Neznamená to ovšem odmítání vytváření vizí charakteru a podstaty takové společnosti. Myšleny jsou konkrétní představy o uspořádání průmyslu, hospodářství a ostatních detailech fungování. „*Projektování domu ve chvíli kdy nevíme kde, kdy a z čeho*“ je nejenom zbytečné, ale může nás v budoucnosti značně omezit v optimálním budování. Anarchopacifismus dokonce nenazývá tuto budoucí svobodnou společnost anarchistickou. Heslem „*Anarchie je cesta, svoboda je cíl*“ je vyjádřen přístup k tomuto tématu. Jak již bylo zmíněno výše, pro anarchopacifismus je nedotknutelná svobodná vůle, proto je zastáván názor, že o konkrétní podobě si ve svobodné společnosti rozhodnou svobodně lidé. Zvolí to co budou považovat za nejlepší.

- Už ze dvou předchozích témat je zřejmé, jaká důležitost je v anarchopacifismu přisuzována „vývoji společnosti“. Setkáváme se z mnoha názvy od „etické evoluce, přes sociální vývoj, kulturní evoluci až po úroveň sociálního uvědomění“. Žádný z těchto výrazů není přesným synonymem jaký vývoj máme na mysli. Nejblíže výrazem by snad mohla být „etická evoluce“. Tento proces, který je podstatou víry anarchopacifistů v možnost celospolečenských změn je naprosto klíčový. Anarchopacifisté zastávají většinou názor, že lidé jsou ve své lidské postavě dobří. Většina negativních vlastností a projevů je důsledek působení nezdravých tlaků a vztahů v současné společnosti. Věřící, že pokud jsou k tomu vhodné podmínky, dochází stále k vývoji i na straně lidské etiky. Podporování tohoto procesu je většinou jejich nejčastější aktivitou. Ať už to je vytváření komun, podporování různých iniciativ v oblasti lidských práv, ekologie a mnoha dalších. Mnohokrát se anarchopacifisté zapojují do projektů či iniciativ, které nejsou přímou součástí anarchopacifismu. Snaží se pouze přispět k tomuto společenskému vývoji. To je navíc dost typické. „*Není potřeba podpisovat, je potřeba konat*“
- Dalším značně rozšířeným postojem mezi anarchopacifisty je „nepovyšování vlastních ideálů nad životy ostatních“. I u některých radikálních pacifistů, jež odmítají použít násilí, i k své vlastní obraně je zastáván názor, že nelze povyšovat své vlastní ideje nad životy ostatních. Můžeme tedy sledovat poněkud paradoxní situaci, kdy jedinec, který je napaden se nebrání. Ve chvíli kdy se ho zastane někdo další a hrozí případné nebezpečí i někomu jinému aktivně použije násilí jako prostředek k odvrácení potenciální hrozby. „*Sebesvětější idea nestojí nad životem ani toho nejposlednějšího*“. Tento postoj je rozšířen až do té míry, že pokud je napadena skupina radikálních pacifistů odmítajících násilí použije násilí jako krajní prostředek po vyčerpání všech ostatních možností každý jednotlivě, vždy v zájmu toho druhého. Zní to sice trochu nesrozumitelně je to ovšem naprosto logický kontext anarchopacifistické filosofie.

Nutno ovšem podotknout, že radikálních pacifistů není mnoho. Naprostá většina anarchopacifistů uznává jako krajní možnost osobní obrany možnost použití násilí (samozřejmě jenom k odvrácení hrozby).

- Pod tento poslední odstavec shrňme všechny ostatní vize a teze většinově rozšířené mezi anarchopacifisty. Jednoznačně sem můžeme zařadit radikální postoj k většině patogenních jevů současné společnosti (rasismus, sexismus, homofobie, militarismus...). Dále je to určité oblast ekologie a zvířecích práv, které jsou považovány za neoddelitelné součásti celého evolučně etického procesu. A mnoho dalších.

Anarchopacifismus je neoprávněně považován za málo aktivistický. Není tomu tak. Jedná se o naprosto nepochopení samé podstaty anarchopacifismu. Stejně jako celý anarchismus je i anarchopacifismus stále se tvořící a modifikující směr. Kolektivy a jednotlivci hledají stále nové formy aktivit. Je asi jisté, že nejširší pole působnosti zůstane vždy na poli agitace ve všech podobách.

Tolstoj doporučuje pasivní odpor proti státu v nejrůznějších sférách jeho činnosti jako prostředek k dosažení svého ideálu. Je odpůrcem revolučního boje, neboť uznává evangelickou zásadu: neodpírat zlu násilím. Používání násilí proti násilí je podle něj totéž jako hašení ohně ohněm. Tento způsob boje násilí jenom upevňuje. Proto se také vlády nemají svrhávat revolucí a povstáním – horší je pro ně trpný odpor. Revolucionáře mohou vlády brzy zneškodnit: část podplatí, část ošidí, jiné zase zastráší a vzbouří proti nim veřejné mínění tím, že klamně vyličí jejich snahy. Mnohem nesnadnější je přemoci lidi, kteří nepropagují žádné revoluce, ale pouze nechtějí dělat nikomu nic zlého a vyhýbají se placení daní, vojenské službě atd. Tolstoj, jakožto rozhodný odpůrce násilí, odmítá militarismus se všemi jeho důsledky. Tvrdí také, že všichni, kteří vedou války a účastní se jich, stejně jako potlačovatelé vzbouřených mas nebo různých spiklenců, nemají právo být pobouřeni anarchistickými útoky. Anarchistické útoky pobuřují Tolstého ani ne tak svou krutostí nebo nespravedlností, jako spíše svou bezúčelností. Revoluce nemohou podle Tolstého mít úspěch, neboť státy mají příliš dovednou organizaci a používají ke svým účelům všech vynálezů. Ostatně i kdyby vnější okolnosti pomohly revolucionářům k vítězství, nejsou zde důkazy, že nepovstane nová moc ještě despotičtější než stará. To se ale, jak upozorňoval již Bakunin, týká především autoritářských socialistů.

Tolstoj uznává, že pro člověka je těžké zřít se veškeré účasti na vládním násilí, to ale neznamená, že není možné se od něj postupně osvobodit. Uvědomuje si, že není možné, aby zásada neodpírání zlu násilím byla vždy zachována i lidmi nejmírnější povahy, a tvrdí, že neexistuje mravní zásada, proti jejímuž zachování by nebylo možno uvést nějaký případ. To znamená, že i zachování této zásady je někdy nemožné. Takového případu však nemohou zpochybnit správnost určitých etických předpisů.

Tolik Tolstoj. Ostatní anarchisté jistě souhlasí s pacifistickými, že násilí může být často kontraproduktivní, odcizovat lidi a dávat státu omluvu k potlačování jak anarchistického, tak ostatních lidových hnutí za sociální změnu. A taktéž většina anarchistů podporuje nenásilnou přímou akci a občanskou neposlušnost, které často poskytují účinnější cesty k radikální změně.

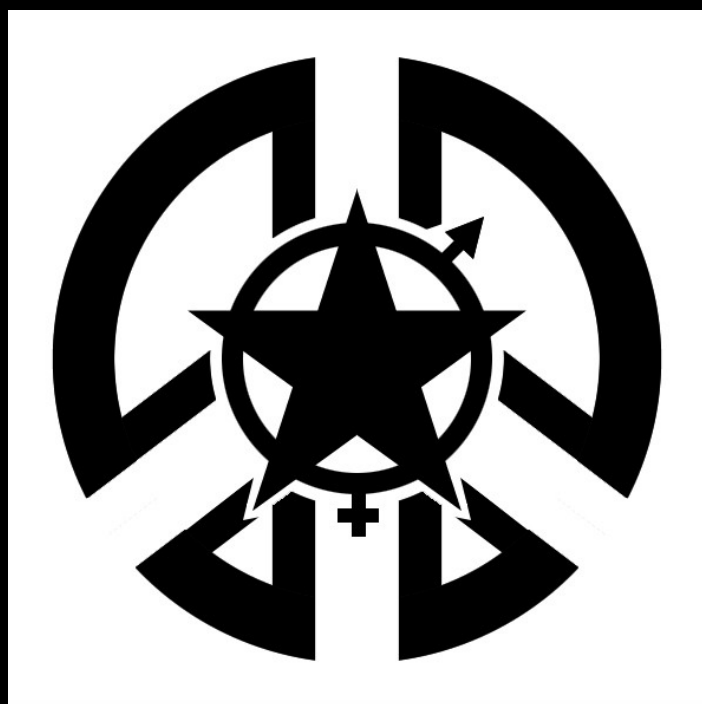
Anarchopacifismus

Anarchistický přístup k násilí jako by tížila neustálá nutnost těžkého rozhodování. Na jedné straně je násilí ve všech svých podobách vlastním předmětem anarchistické negace (ať už se jedná o jeho otevřené používání či o disponování pohrůzkou násilí, která existuje u velké části podob moci, nebo o násilí v jiné než fyzické podobě – o vnucování názorů, indoktrinaci, psychologickou a názorovou manipulaci). Na straně druhé se však anarchismus hodlá násilí bránit a neúčinnější obranou se často jeví vlastní používání násilí, které zpochybňuje mocenský monopol autorit, popřípadě je v aktu násilné revoluce zcela odstraní. Jenže samo užívání násilí může vést k hrozbě, že se anarchisté stanou novou nelegitimní autoritou, novými utlačovateli, a že se nechají chytit v bludném kruhu válčení a vzájemných odplat. Historicky vzato se tento rozpor materializoval tím, že většina anarchistického hnutí náležela k revolučnímu dělnickému hnutí a často se vyznačovala značnou bojovností; zároveň se však anarchistická či anarchismu blízká stanoviska objevují i mezi radikálními pacifisty.

Spojení ideálu společnosti bez vlády s nenásilným způsobem jejího dosahování nacházíme u Henriho Davida Thoreaua. Ten se v polovině 19. století v USA přihlásil k radikalizované verzi tamní libertariánské tradice výrocm. že „nejlepší je ta vláda, která nevládne vůbec“. Za praktickou cestu k překonání vládnutí pokládal nenásilné formy odporu, to, co sám označil jako občanskou neposlušnost. Ta měla spočívat v neposlušnosti zákonů, které jedinec pokládá za špatné, eventuálně také v neplacení daní, dělá-li stát něco, s čím se jeho občan nemůže ztotožnit (u Thoreaua to byla válka s Mexikem a existence otroctví). Tato neposlušnost představovala morální povinnost – a zároveň měla vést k přetváření a umenšování státu. Zde můžeme nalézt souvislost nejen s Williamem Godwinem a jeho představou lidí schopných si rozhodovat sami, ale i s pozdějšími autonomisty – v obojích představách o přechodu ke společnosti bez vlády nemělo násilí místo. Je třeba ovšem říct, že Thoreau nebyl vysloveným anarchistou a rovněž jeho koncept občanské

Pokud máte chuť, pomáhat nám s propagací ideálů lidské svobody a rovnosti, obraťte se prosím na naše kontaktní adresy. Veškerá pomoc je vítaná. Pokud si budete přát, je možné spolupracovat nepřímě a ponechat si svoji anonymitu. Třeba poskytováním informací z různých oblastí politiky, ekonomiky, st. správy ... a tak pod. Pro každého, kdo se dokáže ztotožnit s ideály nenásilného anarchismu je v našich řadách místo.

Voice of AnarchoPacifism

VOICEOFANARCHOPACIFISM@YAHOO.COM

ANARCHOPACIFISMUS

